

Орган Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
гражданских Якутской АССР

ХОРТУОППУЙУ, ОБОРУОТ АСТАРЫН ҮҮННЭРИИ
—ПЯТИЛЕТКАБА ОХСУУЛААХ СОРУКПУТ

Пятилетка бүтүүтэ оройуон 100 гектарга хортуолпуу озордон валовойунан 800 тонна үүнүү хомуллуоҕа. Оборукот аһы 15 гектарга ыһан 210 тонна үүнүүнү ылымдыра. Ахсынсэ пятилеткаҕаҕар хортуолпуу сирэ 1,5 төгүл, валовой хомууга 8 төгүл, оборукот сирэ 2 төгүл уллатыахтара.

ССТА фотохрониката.

Хатылылар бачыымнарын өйөөн

ҮЛЭ ТУТА САБЛАЛНА

Мутудай орто оркуудтай кэллн ышлар та үргэж үөрэхтээх, үлэж дьулуурдах удур учууталларынан хааччыллар буолла. Вилентин колледжта, үөрэх-нигнн үлэткн түнэарыыта, сайаны олоххо индэриниэ түмсүүлээхтиг үлэлнир.

Хатгалдлар ыгырымыларынан сибээстээн подсоветскаа ааспыт ыкта 1972—73 сылгаах үөрөх дымлыгар бэлэмнэрин туһунан бонтуруос көрдүлүбүтэ. Онно кизик кэпсэтин ытыллан, үөрөх-интин үлэтигэр, обшественнай үлөҕө, бүтүүнү үөрөхтээһинигэ, олкуолаһы кэлэр үөрөх сылыгар бэлэмнээһинигэ, оҕолор сайынны сымьалааттырын тэрийинигэ, ытылдыахтаах элбэх үлэлэри хабаан, быһаан ылыммыттара. Итинниин профессор уолсай муньабаар хатыллылар ыгырымылара анаан-минээн дьүүллэһиллибитэ.

Манай ордук ийшн хэрэгснээр, итгнээ туруурдлубут сорулгастары олоххо нилээрнээ үлэ тута ыгтыллан барбыта буолар. Ол курдук, билигин үөрэх үлэтигэр бары сүрүн предметтэргэ кабылгастары тэрийини кууска бара турар.

Кэлэр үөрэх дэмлэгч бары учууталарга олтуг асарын 1972-сыг балаан айын 1 күнүгэр дээр дымаларын тайыгар

мэдлээн, сэлэгмнэн турууран бичрэгд, оскуола нэлитальнай уонна быстах эрчүүннэрин атырдыах айын 15 күнүгэр днэрн бүтэрэгд сөрүктэр туруорулуннар. Ити мурдук, оро сайынгы пламалларын тэрийингэ, оскуола ийин, тайын онгорууга, кэбэрдүүнү ыстыыга, онгон да атын үдэлэргэ дэбэх үлэсэр ытыдынахтара.

[illegible]

Хорх-ийн үлэний турсарыг, бай-
цтай системд нийрнэг уонна кэлэ-
үрэх сылыг үчүгэйдик бэлэмнэнэ.
Хатылы оркулатын ыгырыатын киж-
ник өйөөн туран, быйылгы историческай
юбилейдаах сылга бары оркудалар уонна
кэбиллэктэр Советтара хаһааныгытаах-
күргүөмнээх үлэни ыгытталларыг баа-
рыллар.

Я. ПАВЛОВ,
пенсионер
учуутала.

Ирбэт тону кытары сибээстээх проблемалар бүтүн көмөлөстөрүн төртүгүнэн ССРС НА Саха сиринээги ирбэт тону төрөтөр институту дьарыктанар. Институт бир үрдүк нөөдө да, сир арынаабы да араас лабораториялардаах навар-суоттуур уустук техникалаах Көнн бэйэтин сүбэлэринэн өрүүст хабайыстыбатыгар улахан көмөнү өгөрөр.

СНИМОККА институт научнай улобита Александр Про
копьев кун сарданаатын уоретэр прибордары бэлээннир.
С. Белявай фототы. ССТА фотохрониката.

НХСБ МЕДАЛЛААХ СЫЛГЫНЫТ

Серафим Никифорович Баншев оройуон кырдыгас сыгыттыгыттан биридестэра. Бу Карл Маркс аатынан көдхөз сыгыттыгыта дэс-пыт сыллардаах үчүгэй үлэ-түгүннүн соторутаагыта НХСВ боруонса медалынан набаарадалааһытын тутта.

ЭМЧИТТЭРГЭ МАХТАНАЛЛАР

Сотурутаагыта биигин
редакциябытыгар Чурапчы
сэтинньэтин олохтообо
Монастырев П. Г. салды-
быта.

— Миң шарыахыон, — дьабитэ киһи, — Оһон ба-
дыһааба үтүстүк киирэн
эмтэбэһи. Аастык сы-
лаахха врач М. И. Ермо-
лова ханым барбытыгар
баллыһаа сытыраан бэрг-
өр эмтэбитэ. Оһтон Якут-

дийн куоранка бэрэбиэрлэ-
дэ ырыыта. Куораттан
тахсан салтыа илһэнэ эс-
тэмнөтүм. Быыл кыһын
эмиз уһундук стацiovарга
эмтэннүм. Онуоха арач По-
пова П. П. ураты кый-
лаан-муһанан эмтэтэ.

Отгон хирург Н. М. Ислам-
матов эмнэ мин туснар
улахан өгөдөөх-үгүйлээх.
Бүлгүнү гэхснбын, ха-
рым тостубутун бэрт түй

тэвчлэл үгүйсгэрдүгээр болно.

Мингэн шара боолзуу
бүрбэйднэр, өмтнэр вра-
тарбар М. Н. Ермодовага,
Н. П. Полонцага, Н. М.
Игнативска уонна оройуон-
наары бадыһа атын да
үлэһиттэригэр улахан мах-
талбын хайыатынан бигдэ
риэхпин баардабын.

Редакцияда эмчиттөртө
махтанар суруктар мөлдөн
кыралдар.

НҮРҮӨЛЭЭХ ОТ—
АМПААРДААХ АС

Ныстыз

бэрэбүэрнэяччубит

Субуруускай аатынан сон-
но Арыылаахтаабы биригээ-
тин биригэдьириэ табы. Оно-
смиников Н. Г. уолсай баа-
ры-дуогу көрүүгэ, хэрыстаа-
нча ээпээтэ суох сайыла-
нар. Тустаах үлэтигэр ды-
аарай уонна хаһаайыстыба-
лар салаатын баһылыга
эри. Ыһыллаһас дээн аһа-
стын эттэххэ наарда. Ол
рдук, биирдии фермалары-
н оту ээһиһиэ туох да
окумуһу олохтооботох.
аһынай хаһаайыстыбалар
ар отторугар сөптөөх ах-
аны, суругу бичиги оҕор-
тох. Биир сир ото икки
та тэҥинэн угуллар. Фер-
ма аһаһыт от чааһынай-
чааһынайга угуллабыт —
аһаһа тиккэлэ үгүс.

ыбынчаттан тахса цен-
от пугевката суох
либит. Кэтах хаһаайыс-
са суусчакэ центнер от
биритлибит. Ферма-
оту туох да графига
гаһаллар. Биригэдээр
күнн «от бүткэ, от-
динэ диэн илдьитинэн
үгэстэминит. От тү-
Арылтаах фермата

422 центнер оту графисыттан
авары сирбит. Оттон тайнач
баар Сымчалаах ферматыгар
132 центнер от ситэ барил-
либэтэх. Манна ынахтар ула-
ханнык ырытагнааһынара
итинтэн сэдиптээбэ сарбаба
суох.

Отделение зоотехника таб.
Полова М. Ф. оту сизин
күнээвл трафигын бийрдин
фермаларынап тизрдибэтэх.
Оту ороскуоттаанынга нор-
мировиштарга септөөх
ыйымын-кардини биэрбэтэх,
туһааннаах документацияны
олөхтөрбөтөх. Күнгэ төһө
сүөлү абаабытыгар таабыл
дизн сүөх. Оннообор хантап,
төһө, ханык от тиздэн
кэлбититер нормировишк
уонна тракторист ахсаан
дизин онгостубаттар.

Оттообут звенолар чиллэн
нэригэр ханнык сортаах оту
оттообуттарынан тутуһан оту
угуу бэрээдэгэ тутуһуллуба-
тах.

Бу специалистар итгннх
кетүмхтик үлэлзөбиттэрин
түмгэр, ныстык үс ындары-
гар бйргээдэрэ 522 центнер
от алара сиэнкэ, 169 центнер
от ханна барбыта биллибэт.

Өсө 75 центнер от гүлгата
суох ороскуоттамыт.

Ныстыгна киригээхэ дээрү биригээдширинэн үлээээбит, калин отделение зоотехника буолбут таб. Попова М. Ф. сүөһү учуотун ситэ ыһыпта-
быттан 20-чэ сүөһү сыллаа-
бы инвентаризация түмүгэр
ордон табыста. Бу госу-
дарствоны албыннаабын быһа-
мынан сыаналанмаан сөн. От
тон ити сүөһүлэр кормово-
балысаба корүлүбүтэх оту
сээн турбуттара чакчы. Би-
лигин биригээдээ баар бу-
луохтаах оттон 1220 цен-
тиер от итээһэн табыста.
Уоһа этиллибит дьалабай бы-
һыы тэбэитэ ити буолар.

Сүөлү абылмын маннан
сарай-марай туттуу Ары-
лаах биригээдэтин сүөлүтүн
турутар охсууну омордо. Ол
курдук, Мүкэ ферматын су-
бан сүөлүлэрэ үсүлэрэ үүс-
уонна тордүс сорт буунаах-
тар. Сымалаах уонна Ары-
лаах фермаларын манчык;
ынахтара улахаанын ыры-
ганнаастылар. Отгон Хомус-
таах борооскуларыгар байыыл
үчүгүй хаачыстыбадаах от
спэммэтэ. Бу борооскулар

анардаас үгүйсгэйж харуу үзэнгэ
эбнэ аныгын нүүдүгэн ту-
раллар. Мангын баяныгын
коллектив ыджыгт «бэлэ»
тэлигэбнэ толоруутугар
күнэ харгыстары үеэсгэ.

Бийлиги курдун иштетинка
суоху анылыгын ороскуоттаа-
дынга эппиэттибэ суох сы-
һамнабар салайааччыларга
ханнык да сымнаанын таһа-
рыллыа суохтаабын ким ба-
рыта ойдуур. Ол да ийин
совхоз дирекцията бирчэ-
дээр таб. Ожовенников И.Г.
итэстээбит отутар маге-
стралийа төлөбүргэ тарга.
Оттон таб. Попова М. Ф. та-
һаарыт итэстэин туһуна
дьыала совхоз народнай жон-
туруолун головодой группа-
тын көрүүтүгэр бэрилинээ.

Сүбү нийтийн бары спе-
циалистара, отделениелар,
бирингээдэлэр салалталара
«Күртөлээх от-ампаардаах
ас» дияа норуоллут үтүөнэн
сүбү хохонун эрүүтүн са-
нылаарыгар уонна умнубат-
тарыгар баарабыт. Ол ас
мээни ыскайданна сүөхтээх,
айан-уолун тохвут-хорбут
ыал этэнигэ сыл тахсыбатын
ним барыта билэр буолуох-
таах.

Е. АНИСИМОВ,
зоотехник.

— Минь бу күүнү тийнэм
малдын олус эрхйэлээн-
тил, — дийн суруйар Амма
орто республатын IX ша-
лааһын үөрэнээччигэ Ми-
фа Пееуерова. — Аашыа
үөрэмээтэбим. Онтон ы-
саакхын Чураалчыга тийс-
арайыгар Т. М. Понсеева-
да кордөрөн эмтэннэчэ
Татьяна Михайловна эр-
булун, сынныадаһын да
варайбонка, олус кыһалан
эмтээн үтүөрдүбүтэ. Ити
инин Т. М. Понсеевага
Махталдын тирээргитигэр
кордөһөбүн.

Чурагчн олохтооцо Гор-
деева В. И. мангын сура-
лбар: «Санзидестанция үд-
лнэг» Гүлнана Клара Про-
копьевна бейтнн тэрлэг-
тнгар алта сым үлэгзэтэ.
Отгон дүзэнгэр нэдлэгн
нэ чугас малларнгар
снэстэрэ оруолун толорон.
Бийгн, чугас маллара,
шннтэн быстах гынан
баран олус наадалаах ко-
мону, сүбнн өрүү ылааг
чылбт. Күнн нарынхааа
номо онгорортон, сүбэ
бнрөртөн ханан да ан-
наастамнат, Ардыгар бэ
бэтэ нарынх тунугар
олус чылаллан туран эм-
тнп дабаны, эмтэтэр да-
банн. Итн күнн бийгн
Клара Прокопьевнада мах-
талбэт мунгура суох».

Эмчигкэ барыһах мах
тада—бу сазамай улахан
наваралда.

ВЕТЕРИНАР—СҮӨНҮ ИИТИИТИГЭР СҮРҮН ФИГУРА

Дахылааттарга бэллэтэм-
мийн курдук, ааспыт сыла

Мугуудай ветучаастага (сэбиздессэй Сняцев Д. Д.), Талой ветрууна (сэбиздессэй Новос С. Д.) Калинин ааттан колхоху хабалар. Манг аасныг сылга ветеринариан

Бялагийн амыгт дээдэдлэр
сүтэж сүхх олохтондлорит-
тан, ветеринарнай үлэлэр та-
һамнара намыһавыттан оро-
йон хаһаайыстыбалара үгүс
пачоонно тэбилдэллэр. Ол
курдук, 1971 сылга 1102
төбө мнэх сүүһү, 562 сылгы,
121 хара саһыл көншүүтэн
олууларэ тайаарыллына. Итг
ийнсэр 650 ныйрэй, 32 вулун
уонна 106 саһыл оёото баал-
лар. Бу оройуон ийингэр эрэ-
буолбакка, республика үрдү-
күн тэнигээн көрдөххө, олус
улахан сүүтүк буолар.

Бийлганы үзэлзэрийг танин­
гнэсгээрхээр, үөрэтэр-сүр-
дэтэр үлэлэр эмнэ утумнаах-
тыг барьахгаахтар. Зооветеринарнай нуруууонгар ферма-
ахсын тариалнахгаахтар. Ба-
лар эмнэ нэгүмэхтик олохго-
нолор. Ол түүмүгэр сүөнүт-
эй мэлллар бородуукейна-
хаачыстыбата тусубат. Фер-
малар санитарнай туруктаа
намаах. Сүөнүнү олорүүгэ
агналзах типовой нуунаар
сүохтар, ветеринарнай экспер-
тиза ситэтэ сүох бытллар.

Дахылаагтары дүүллэһин-
гэ муньах кыттылаахтары
дымадабайдык сыһыаннас-
тылар. Үлэһэ баар итэвэснэ
байбараа кэрчик тохтооту-
лар. Олор туохтан торүөт-
төөхтэрин ырыттылар. Үүн
мүт дьылга ону туоратарга,
ветеринарнай үлэни даппа-
ласарга бэйэлэрин санаа-
ларын эһитлэр.

Муиньах үлэтигэр ССКП райкомун бастагы секретара таб. Листиков И. П. уонна райсовет исполкомун председателэ таб. Бурнашев Р. Р. кыттыыны ыллылар итинэн кетсециалистарга туһайан күнүг этини оҕордулар.

— Дүүдэлэһиллибит дакылаат-
тар сүннүүлэринэн тубаан
наах үүрнэх ылылыһа.

СССР XXIV сгийн Директиваарын олоххо нилдэ-
рэгт, ССРС уонна Саха
АССР төрүтэмнэтэрэ 50
сылдарын көрсө оройуон ве-
теринарий тэригтэлэрэ со-
циалистическайды кутала-
һыга кинригилэр. Оттон
бары ветеринарий үлэнигэр
1972 сылга ити даталар чик-
тэригэр социалистическай
эбэһэтэлигитэни бигр са-
һаһан ылыннылар.

II СЕДАЛИЩЕВ.

АФАНАСЬЕВ В. С.

АФАНАСЬЕВ В. С.
Субуруускай аатынан совхоз кылаабынай ветврача

Ааспыт сылга Сылан, Соловьев отделениытыгар үгүс сүбү көннүнөн өлбө. Итиннэ утары охсуһарга астеринарнай үлэһиттэр тийбэтэрэ. ордуу үрүбү, орто специальнай үөрөхтөөх кадрдар аһыйахтара ыарахаттары үөскөтөр. Кадрый элбэтин туһунан туһааннаах тэрилтэлэр туруорсаллара наада.

Ветеринарийн үлэнттэрин
отцоттаты, кянилэр үзэ-
лэрин хотуруулзааһын мот-

төрүттэн бу үлэ хаалыылаах
үлөнөн буолан. Иннинитан
специалистартан ирдэбиллэ
кууһурулуохха.

Бруцеллеу утары охсуууга талан бэрэбиэркэни мыты туната суох, онон баар сүөһүгэ бүтүннүүтүгэр бэрэбиэркэ ыттымахха. Ынах былаана тийбэт диэн бруцеллезтаах ынахтары иччигаччыларын сорунуулаахтык суох оңорубухха.

Ыданыыксыттарга анаан
пидроэоннай нымалан суох
үүнэйини үүнэрэн сиэтин.
уотулар субан сүөһүлэргэ
тканевай препараттары туу-
туу көдүүстээх буолар гына
төрүлүбөт. Сылгыга сибиэр-
скай язваны, хара саһылга
чумааны утары-быаһылар си-
тэтэ суох бытыдыныклар.
1971 с. төрүүх борооскулэ-
ры буюуеддэстан харыстаа

Ветеринарнай специалистар төрийэр үлэһэн билигин даҕаны дьыгизэхтик дьарыттамматтар. Эбни аһыалыгы бэлэмизэһиннэ, сүөһүнү ууһатыы-буһатыы дьылаттар, сага төрүүбү тыһиннахтыы иттиһэ, сүөсүһүттэр тус бэйэлэрин тигиһэлэрин тупсарыыга, үүтү маһыһа, астааһыһа о.д.а. оруннаахтыы ыдаа ыһкыттар.

Бу ыйылдар итэбастэри
туоратарга оройуоннаады ве-
тетаний, — ^{ветеринар} лаборатория
сүрүн специалистара ытлаа-
нах ирдэбили, чопчу хонту

СТАРОСТИН И. М.

Одүлуннаабы ветучасток сәбиядессәйә

Ветлечебница ветеринар-
най үлэни сайайыга, сү-
рүннээһинэ мөлтөбүттэн ир-
дэбэл тийбэттэн ааспыт
сыйларга бэриллибит бы-
лааннах үлэлэр туолбаты-
лар Сүөһү көннүүн өлүүтэ

смылын айым тохтообонко та-
наарылла турар. Быйыл би-
ниэхэ 226 ынах уонна сын-
гы өллө. Ити сүрүн биричи-
нэтэ сүүнү үлэтигэр үлэни-
тэһи өһийбэттигэр көрүү-ас-
тэһи кыһааныгар сытар.

ПЕТРОВ В. П.

Хайнахсыт ветучастагын сэбиэднессэйэ

Эрилик Эристин аатынан колхозка быылы от кырымчык буолан эбин аһалыгы дэлэйдик сиэтэбит. Ол эрэри дулбаны сиэттин баччаагына Диэри тэриллэ илтик. Колхоз мань тэрийэ охсоро наһа.

Бишги унун кынынаах
Сахабыт сиригэр сүрүннээх
от аһылыгынан турар буо-
лан ынааха наадалаах
элеменнэр тиийбэттөр. Ол
үһүн бишги быһыл ахсып-

ным, тохсунньу бйдарга үс
төгүллээн витаминизация
быһтыбыт.

Оройуонна элбэх сүөһү көнүһүнөн өлүүтэ Мин саныахлар мыха эрдэ төрөөбүтүнэн улахан тутулукаах. Итиннэ таһынан сана төрөөбүт кырайдэр биридиллэн кичиникэ тэнийбэттэн, аналлаах хөтөннөр сүөхтарытан маһнайгы күннэригэр эмискэ сөбө сүөх усулуобуйада киилэринтэн үгүсүк өлөдөр.

СЛЕПЦОВ В. Д.

Племстанция директора

Племенной үлэ бийиг ха-
наайыстыбаларбытыгар дьин-
нээхтик ытыллыбат. Бу
үлэни тэрийэргэ племядро-
баар сирдэригэр анал учет-
чиктары булуталыахха. Үлэ-
ни оччоҕо эрэ коннерер
кыахтаахпыт. Ол эрэри би-
йиг хаһаайыстыбаларбыт
сорох салайааччылара ити-
ч өһөөбөттөр. Оройуон саа-
май улахан кыахтаах хаһаа-
йыстыбатыгар. Субуруус-
кай аатынан совхозка, пле-
менной үлэҕэ суолта бэрил-
либэт. Оннообор учетчикта-
ры үлэлэтинни наадалаагы-
нан захпаттар. Ол түмүгүр
...төрүөх...

тэрэ учуоттаммат. Сыланг
отделениетылар бонитровка-
лааһыны быһыл сымала мы-
тан элбэх бутууру таһаара
сыһыттылар.

Искусственный сиемэлээһин тэрийнигэ сөптөөх усуллубуяа тэриллэлбэт. Хотон норго вестерияарнай үлэһит-тэргэ анал хостор, изолятор-дар суохтар. Итилэр барыта искусственной сиемэлээһин тухатын намтааллар. Искусственной сиемэлээһини үчүгэйдик тэрийнигэ фермаларга сөптөөх усуллубуяаны тэрийин бастакы учарат-тар сарыынан буолар.

ССРС УОННА САХА АССР ЮБИЛЕЙДАРЫН КӨРСӨ

Оройуон ветеринарнай үлэһиттэрин социалистической
ЭБЭНЭЭТЭЛИСТИБЭЛЭРЭ

ССРС уонна Ленин орденнаах төрөөбүт Саха АССР-быт төрүттэммиттэрэ 50 сылларын туолар юбилейдарын көрсө, норуот хайвайыстыбатын сайдыытын тохусу бизнесталаах былаанын иккис сылыгар ветеринарнай үлэни салгыы тупсарар инниттэн, оройуон ветеринарнай үлэһиттэрэ, бэйэ-бэйэнигэр манньк социалистическай эбээстэлиһибэни ылдынабыт.

1. Сүүлү сыстыганнаах нарыыларын утары противозепизоотическай үлэ былааннарын уонна сыстыгана суох нарыылартан өлүүнү-сүтүүнү мунгутуурдук аччатар туттан эмтиир-сэрэтэр үлэлэр былааннарын хас биридии ветучастоктарынан, ветбуунарынан уонна совхоз отделениеларынан 100 бырыһыан толоруохпут.

2. Сүснү коөнүүнэн олүүтүн ааспыт сыйлаагар икки төгүл аччатыахпыт. Сага төрүөх олүүтүн мунгутурдук аыйатар со-ругунан АБС-ны, куртах искуссественнай сүмэһиниэрин, күөх үүнээйини, искуссев-най үүтү, саратовский коөннөөрбөнү, ми-неральной-витаминаах эби аһылыктары киэниик оңоруохтук уонна туттуохтук. Бары төрүүр ийэ сүөһүлэри искуссев-най минеральной аһылыгынан хааччыйдах-пыт.

3. Государственная Урдун уюуулаабынан тутармилар сүөһү ахсаанын элбэтэр сыалтан, бары ветеринарнай сааһы дьаһаллары сүөһүнү көмүтөр группалаан ытыахпыт (куйуутаны өмтөөһүн, аттааһын уо.д.а.) уонна сүөһү тыһынаах ыһааһына эбиллэрин улаатыннаарарга анаан ткачевай препаратынан хас 25—30 хонук ахсын укуулааһыны ытыаахпыт. Итинэн уотуллар көмүстүгүр биостимуляциялааһыны түөрт төгүл аһоруохпут.

4. Өөрмөлөр санитарнай турунгарын тулсарар шингиттэн, көрөдүүлү уюнна хой-туктолу нуурулдүөхлүт. Хас биирдий бил-

ныңкент Усина үүт астаачы зооветери-
нарийа сырабылалары тутуналларыгар
прасигла-хай номону олохтуохпут. Итилэр
түмүктөрүлөр үүт хаачыстыбатын лапаа
уулдэри хаачыйымахпыт.

5. Куйуктаны утары охсухуу бийиги оройуоммутугар ээлтөхтүк ыгыгылларын өйдөөн тујаммыт, бийыл, 1972 сылга, киини сүөх оҕорор ичиниттэн, саас, кулун тутар 30 күнүгэр дээрэ, куйуктанан сутуллууну биридди улаастактарынан дьыг-изэхтин быһаарыахпыт, бары сүөһүдүгү 2-3 төгүл—саас, сайын уонна күһүн—төтчиргэ уонна куйуктанан сутуллууну сыла устатыгар 15 бырыһыанынан намытарга сокуунаабыт.

6. Ветбаклаборатория коллектива бэйэ-тин быдааннаах үлэлэрин бэри нэрүүнүн 100 бырыһыан толорорун ситиһиэхит, эмиэр-сэрэтэр препараттары өнөрүгүнү дэлэтэтихит, практикескай көмөнү өссө күүскэ өнөрүөхпүт. Наука уонна бастыт саныт ситиһиннэрин олоххо кыэтигин киллэрингэ уонна таһитнига дьаныһан туран үлэтиэхпит.

7. Оройуонга брүццөлөз ыарыытын суох оҕорор инниттэн, былааннамыт мерс-приятелары көмүгэр ытыахпыт. Кэрэ Маркс уонна Калинин ааттарынан колхоз-тарга брүццөлөз ыарыытын быйылгы дьыл-ланын суох оҕоротоҕо сорустанабыт.

8. Ветеринарно-зоотехнической науки ситибиэлэрин сүлхү үлэһиттэрин ортолоругар кыһынн пропагандалаахпыт. Ол ин- ниттэн, хас биридн ветеринарнай тэрилтэ ахсын зооветеринарнай куруһуоктары тэ- рийэн хас бириднбит пропагандастары- нан үлэлиэхпит, лекциялары, бэсчэдэлэри былайы билиһиннээн ыыттаахпыт.

Эдгээг талстигбэ оройуон ветеринарнай
үлэһиттэрин уолсай мууныхтарыгар
биир савваан ытлыһына.

Производство көдүүнү үрдэти
туулан теманы мааныс үс суол бо
туруоска арааран туран үөрэтээчхэ
сөн.

1. Производство көдүүнэ днн
туу?

2. Ханимк экономической көрдө
рүүлэриннн тыа хаааиыстыбатын
производствотын көдүүнү үрдэтин
бынаарыахха сөбүн?

3. Тыа хаааиыстыбатын производ
ствотын көдүүнү үрдэтин суоллара.
Токусэ атилетка уратытынан про
изводство бары салааларын хаааи
саатар да күүсэ интенсификация
лаан, иинн көдүүнү үрдэтин
буолар. Токусэ патилеткада произ
водство үүнүүтүн тутуах резерватин
иымытынан научнай-техническэй ре
волюцияда олокурар, дойду бары
ройуоннарыгар уонна хаааиыстыба
лары салааларыгар үлэ огорумту
ун үрдэтиннн ситиһэн туран, произ
водство көдүүнү үрдэтин соруга
СКП XXIV съезиннн туруорулукна.

Производство көдүүнэ днн произ
водство ороскуотун аччатын туран
огоруллан тааарыллар бородуксу
а кээмэйин улаатыннарар уонна
иачыстыбатын тупсарар буолар.

Ол иинн тыа хаааиыстыбатын бо
родууксуулар (эт, үүт, арыы
ода.) бэйэе туруутун сыанатын
иаччата-иаччата ыылар бородукта
ар кээмэйдэрин улаатыннарар, нн огорон тааарыахта, 1965 сылга

хааиыстыбатын тупсарар, биэрэр ба
рыстарын улаатыннарар соруга ту
руорулар. Огоруллан тааарыллар
бородуксууа биэрэр барса кыра, бэ
йэе туруутун сыаната улахан буол
лабына, бу салаа хаааиыстыба
рентабельнайа—көдүүнэ кыра днн
сыаналаар.

Производство көдүүнү хас да
түс-туулан экономической көрдөрүү
лэриннн бынаарыахха сөн.

МАГНАЙТЫНАН, валовой бо
родууксууа уопсай кээмэйэ улаатын
тынан уонна аччааиытынан бынаа
рылар. Бу көрдөрүү туох баар ба
ры огоруллан тааарыллар бородук
сууаны олорчутун кабар уонна про
изводство кээмэйин толору көрдө
рөр. Бу көрдөрүүнү тааарарга кол
хостарга уонна совхозтарга 1965 сыл
лаабы тэҥнэһилэр закупочнай сыа
нанан огоруллан тааарыллыбыт ба
ры бородуксууалары сыаналаан ва
ловой бородуксууа уопсай кээмэйин
тааарыллар. Оройуон үрдүнн 1965
с. 3121,8 тыһ солк., 1970 с. 3567,8
тыһ. солкубайдаах валовой боро
дуксууаны колхозтар уонна совхоз
огорон тааарыахтар. Ааспыт атил
етка уратыгар тыа хаааиыстыбаты
тар валовой бородуксууаны огорон
тааарары 445,8 тыһ. солкубайынан
улаатыта. Битэр 14,3 бырыһыан
нан, сылга ортотунан 2,8 бырыһыан
үүнмүтэ. Ити иингэр Субуруускай аа
тынан совхоз валовой бородуксууа
ны огорон тааарыахта, 1965 сылга

1149,2, 1966 сылга—1047,1, 1967
сылга—1142,5, 1968 сылга—1310,8,
1969 сылга—1371,2 уонна 1970 сыл
га—1337,8 тыһ. солк. тэҥнэспитэ.
Магнан көстөрүн курдук, совхоз
1965, 1966, 1967 сс. валовой боро
дуксууаны огорон тааарыахы
улаатыннарбатаа, кэлин үс сылга
эрэ бөрүлэр үүнүү көстөр. Совхоз
атилетка уратыгар 188,6 тыһ. солк.
таласой бородуксууаны улаатын
нарбата, сылдаахы орто үүтү 3,3
бырыһыанга тэҥнэһэр. Ити сиртэн
үүнүүтү ылым, үүтү, этү ода. бо
родууксууаны огорон тааарары үү
нүүтүн тизмэстэ намыһаахтан ту
тулуутуах.

ИКИИНИНН, производство кө
дүүнэ тааарынай бородуксууа кээ
мэйиннн бынаарыллар. Бу көрдөрүү
хас колхоз, совхоз обществона тобо
суумалаах туһалаах бородуксууаны
биэрбитин көрдөрөр. Оройуон үрдү
нн 1970 с. бурдук 35,9, хортусу
куй 71,5, үүт 88,2, эт 97,8 быры
һыан тааарынаастаар. Тааарынай
бородуксууа кээмэйэ хайдаан би
лэргэ уонна тааарынаахы үрдэтиннэ
ис кыахтары билэр наадаа, боро
дуксууа бириднн көрүгүнэриннн
ырытан көрүлэр. Холобура, оройуон
үрдүнн 1970 сылга валовойуон
60616 центнер үүт кээмэйиттан
53458 центнер үүт сөбүтүөннэа уон
ай биридннннн дьонго атылаахы

та, онтон ордуга производство наа
датыгар туттуллубута. Огоруллан та
аарыллыбыт бородуксууа нэһиличч
нэ наадыһытын мунутуурдук то
дуйарын наадатыгар, бородуксууа
тааарынаахы улаатыннарар соруга
туруорулар. Ол иинн производство
уопсай үүнүүтэ эрэ буолбонна, нэһи
личчнэ хас бириднн ийитигэр тиз
сэр бородуксууа прэтин улаатыннн
улахан суолталаах.

УСУУННН, валовой дохуот уоп
сай кээмэйэ улаатыннынан бынаары
лар. Бу производство кээмэйин уонна
экономическэй түмүктэрин сөбү
көрдөрөр. Валовой дохуот валовой
бородуксууа стоимыахтан мате
риальнай средстволар ороскуоттарын
күбүрэллээхэ тэҥнэһэр, онон ииннэ
хэ үлэ төлөбүрдүн (хачиас) фондата
уонна эбиилнн бородуксууа стоиме
на кинирээлэр.

Советскэй Союз үрдүнн тыа ха
ааиыстыбата национальнай дохуот үс
гыммытан бириднн биэрэр, 1970 сыл
га оройуон колхозтарыгар валовой
бородуксууа стоимона бэйэе туар
сыанатынан 6015,2 тыһ. солк. буол
бута. Итинтэн производство проце
нтыгар тахсыбыт материалнай сред
стволар ороскуоттарын 2629,6 тыһ.
солк. көбүрээтээххэ, 3385,6 тыһ. солк.
суумалаах валовой дохуоттаах буол
буттара.

(Салгыата бичээтиннн).

ХИҮРҮН ОЛИМПИАДА КҮННЭРЭ

Олунньу 3 күнэ. Япо
нича Хоккайдо арыы иинн
хоратыгар Саппоро.
«Макоманан» стадионга
53924 көрөөччү муһуна.
Улахан күрэхтэрин 35 до
дуттан кэлбит 1200 спорт
сменнар дыкты-көтө па
рдтарыннн сабаланын.
Манча бийиги 107 атлет
тарыт боблейтан ураты
программада кинриит бары
тобус көрүннэ күрэхтэ
һиэхтэрэ. Оонньуу абыл
лытын Япония импера
тора Хиротито биллэрэр.

Хоккейга Чехословакия
хамаандата японнары 8:2,
шведтар югославтары 8:1
ахсааннарынан хотон, күүс
тэхтэр бөлөхтөрүтэр кинир
быраабы ыллылар. СССР
хамаандата, чемпион бы
һымытынан, онно бына
кирэр.

Олунньу 4 күнэ. Олим
пиада бастакы кыйыл кө
мүс медалын хайыһары
нан 30 км сирн 1 ч. 36
м. 31,15 с. кэлэн москвич
Вячеслав Веденин ылла
Федор Симашков (Москва)
алтыс буолла.

Ииннн кыйыл көмүскэ
голандец Ард Скени
хачкынан 5000 метри 7 м.
23,61 с. кэлэн тигистэ.
Москвич Валерий Лавруш
кин киниттэн 17,65 с. хаа

дан сэттис буолла.
Бийиги салааскаахыт
тарыт олимпиадада аан
бастаан кытталлар. Баста
кы икинн түһүмэх кинит
тэн ГДР уонна ГФР пред
ставителлэрэ иинники түс
түлэр. Бийигиттэн басты
нарбыт москвичка Нина
Шашкова уон үһүс, ле
нинградец Юрий Егоров
сүүрбө ахсыс буоллулар.

Олунньу 5 күнэ. 500
метри хачкынан 39,8 с.
кэлэн бронза наараадаа
москвич Валерий Муратов
тигистэ. Кыйыл көмүһү
ылбыт Эрхард Келлер
(ГФР) олимпийскэй ре
корду (39,44 с.) олохтоот.

Двоборьеда бийигиннн
молтоон биэрдилэр. Ордун
көрдөрүүлээхпит Алек
сандр Носов сэттискэ та
биллинэ—387, 730 очко.
Чемпион, ГДР студена
Ульрих Веллинг 413,340
очколаах. Дьахталлар үр
дүктэн түһүүлэригэр 1
мүнүүтүнн көрдөрөн Швей
цария 17 саадаах сту
дентката Мари-Терез
Надиг бастаата. Бийигэ
саамай бастыг миэстэ—
Галина Шыхова 34-үс.
(1 м. 34,88 с.)

Советскэй хоккеистар
байлаларин бастакы көрсү
лүүлэригэр 9:3 ахсааны

нан финнары хоттулар.

Олунньу 6 күнэ. 10 км
сүүрүүтэ 34 м. 17,82 с.
кэлэн, Галина Кулакова
(Нижевскэй) кыйыл көмүс
медалы ылла. Алениче
Олюнина (Горькай) икинн,
Любовь Мухачева (Алба
тыт) төрдүс буоллулар.

1500 метри 2 м. 2,96 с.
кэлэн Схенк икинн кы
һыл көмүс медалтанн.
Ити—олимпийскэй рекорд
Москвич Валерий Лавруш
кин алтыс буолла.

70 метрдээх аччыгы
трамплинтан хайыһары
нан ыстаныагы үс баста
кы миэстөннн хаааиыттар
ыллылар. Бастыгынара—
Юлино Касая 244 очко
лаах. Аан дойдун икинн то
гулдээх чемпиона горьдон
чанин Гари Напалков
220,2 очколаах сэттис
миэстэе табыста.

Олунньу 7 күнэ. Хайы
һарынан 15 км сырыныта
үрүү көмүс медаль ха
ааиынынан москвич Фе
дор Симашков буолла. Би
риэмэтэ—46 м. 0,84 с.
Швед Свен-Оке Лундбек
45 м. 28,24 с. кэллэ.

Хоккеистарбыт шведтар
динн тэҥнэстилэр. АХШ
хамаандата Чехословакия
хамаандатын 5:1 ахсаа
нынан кыйда.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

Чурапчы райпотребсоюзун бырабыланыахта, эр
тиэн үлэиттарин профсоюзун холбоһуктаах комите
та, Чурапчы селпогун бырабыланыахта уонна
профсоюзун местнома эргинн кырдыаас үлэинтэ. Со
ветскэй эргинн туйгуна

ВАРЛАМОВА МАРИЯ ПЛАТОНОВНА

бу дьыл олунньу 8 күнүгэр уһун, ыарахан ыарыы
кэнииттэн олон туораабытыттан аймахтарыгар уонна
табаарыстарыгар бэйэлэрин дйринн кутурбаннарын
биллэрэллэр.

Чурапчытаабы эт-үүт комбинатын партийнай тэ
рилтэ, административната уонна профсоюзун мест
нома комбинат бухгалтер Варамонов Николай Пла
тоновичка иинн таптыыр эдьиийэ

ВАРЛАМОВА МАРИЯ ПЛАТОНОВНА

б. дь. олунньу 8 күнүгэр ыарахан ыарыы кэнииттэн
өлбүтүттэн бэйэлэрин дйринн кутурбаннарын тээр
дэллэр.

Таптыыр эдьиийбит, аймахпыт

ВАРЛАМОВА МАРИЯ ПЛАТОНОВНА

уһун, ыарахан ыарыы кэнииттэн олунньу 8 күнүгэр
хомолто-лоохтук өлбүтүн бары билэр дьомһурутар,
табаарыстарыгар биллэрэбит.

Быраата, кийинтэ, аймахтара.

Калинин аатынан колхоз бырабыланыахта, Мугу
дай нэһиличчигин Советтин исполкома Ада дойдун сарин
тин активнай кыттылааба, кырдыаас колхозтаах,
пенсционер

ГУЛЯЕВ АЛЕКСАНДР НИКОЛАЕВИЧ

бу дьыл олунньу 6 күнүгэр уһун, ыарахан ыарыыт
тан өлбүтүттэн дйринн кутурбаннарын биллэрэллэр.

БИГИ ААДЫРЫСПЫТ:

Почтовый индекс 678700
адреса с.
Маркс уулусса 12

НАШ АДРЕС:

Почтовый индекс 678700
с. Чурапча
ул. Карла Маркса 12

ТЕЛЕФОННАРЫТ:

редактор—913-95,
отделлар—914-95,
уопсай—915-05.

ТЕЛЕФОНЫ:

редактора—913-95,
отделы—914-95,
общия—915-05.

Газета выходит по вторникам.

четвергам и субботам на
якутском языке.